

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра економічної кібернетики та інформаційних систем

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Бізнес-аналіз діяльності підприємства»
на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 5 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Економічна кібернетика
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну науковий ступінь і вчене звання посада

Миколенко І.Г., д.е.н., доцент кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

Контактний телефон	50-92-05
Електронна адреса	mykolenkoinna@ukr.net
Розклад навчальних занять	https://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 08.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3005

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	оцінка фактичного стану господарювання; виявлення причин, які спричинили відхилення фактичних показників від планових; визначення кількісного та якісного впливів різних факторів на результати господарювання; визначення резервів поліпшення наявного стану; розробка, обґрунтування шляхів і заходів подальшого використання виявлених резервів та контроль за їх виконанням.
Тривалість	4 кредитів ЕКТС/120 годин (лекції 16 год., практичні заняття 32 год., самостійна робота 72 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність знань з економічного аналізу, що вивчає економічні результати господарювання як наслідок економічних процесів. Під час аналізу детально з'ясовують причини отримання певних результатів господарської діяльності чи їх зміну. Пізнання причинно-наслідкових зв'язків у господарській діяльності підприємства дає змогу зрозуміти сутність економічних процесів і на цій основі достовірно оцінити досягнуті результати, виявити резерви підвищення ефективності виробництва, обґрунтувати управлінські рішення.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.</p> <p>ПР 8. Застосовувати відповідні економікоматематичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p>	<p>ЗК 2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК 3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.</p> <p>СК 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>СК 7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК 13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійно ї роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теорія економічного аналізу		
Назва теми	Види робіт	Завдання самостійно ї роботи у розрізі тем

<p>Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення і становлення економічного аналізу як самостійної науки 2. Предмет і об'єкти економічного аналізу. Суб'єкти його проведення 3. Значення, завдання і зміст 4. Наукові основи економічного аналізу 5. Місце економічного аналізу в системі наук. 	<p>Дана тема носить загальнотеоретичний характер, і є центральною для формування правильної уяви про зміст всього курсу.</p> <p>В процесі вивчення теми студент повинен зрозуміти, що економічний аналіз виникає як самостійна наука, з одного боку, у відповідь на потреби практики, з іншого – внаслідок диференціації економічних наук. Одночасно, економічний аналіз є результатом синтезу ряду спеціальних та галузевих наук і зберігає з ними зв'язок. Характеризуючи зв'язок економічного аналізу з іншими науковими дисциплінами, необхідно конкретизувати, як саме цей зв'язок проявляється (тобто чи виступає дана наука як теоретична, методологічна або інформаційна база для проведення економічного аналізу) і яким чином економічний аналіз впливає на розвиток суміжних з ним наук.</p> <p>При вивченні питання щодо предмета економічного аналізу, необхідно враховувати те, що сутність предмета залишається незмінною, в той час, коли його визначення конкретизувалося, поглиблювалося та розширювалося з розвитком самої науки. Для розуміння суті полеміки і набуття навичок наукової дискусії студенту пропонується ознайомитись з різними точками зору на предмет економічного аналізу.</p> <p>Наукова дисципліна вважається самостійною наукою, якщо вона має власний предмет дослідження. Тому студенту рекомендується виявити принципові відмінності у визначеннях предмета споріднених економічних дисциплін.</p> <p>Вивчаючи зміст та завдання економічного аналізу, слід звернути увагу на те, як змінюються пріоритети економічного аналізу в процесі становлення ринкових відносин, які у зв'язку з цим виникають зміни в теорії та практиці економічного аналізу.</p> <p>Для більш повної уяви про еволюцію поглядів на предмет економічного аналізу студенту рекомендується ознайомитись з історією виникнення та становлення економічного аналізу як науки, звернувши увагу на те, які розділи та види економічного аналізу на конкретних історичних етапах вважались найбільш важливими, який внесок у формування наукового економічного аналізу зробили вітчизняні вчені.</p>	<p>Виконати завдання до самостійного опрацювання до теми дистанційного курсу навчальної дисципліни</p>
---	--	--

<i>Назва теми</i>	<i>Види робіт</i>	<i>Завданнясамостійно їроботиу розрізі тем</i>
<p>Тема</p> <p>2. Метод і методичні прийоми економічного аналізу</p> <p>1. Класифікація способів і прийомів економічного аналізу.</p> <p>2. Поняття факторів і резервів господарської діяльності та їх класифікація.</p> <p>3. Види факторного взаємозв'язку. Типи кінцевих факторних систем.</p> <p>4. Спосіб елімінування як основа традиційних прийомів детермінованого факторного аналізу.</p> <p>5. Деталізація і узагальнення факторів. Прийоми детермінованого моделювання.</p>	<p>Тема є базовою для успішного засвоєння як матеріалу другого модуля, так і дисципліни в цілому. Теоретичний матеріал теми викладено з урахуванням того, що студент уже має певну попередню підготовку з практики економіко-статистичних розрахунків, тому в ньому не розглядаються питання розрахунку відносних, середніх величини, аналітичних показників ряду динаміки, проведення групувань, логіки побудови статистичних індексів. Якщо певні проблеми з цього приводу виникають, то рекомендується повторити відповідні розділи із курсу теорії статистики. Типові приклади до теми також не передбачають роз'яснень розрахунків, вивчених в попередніх дисциплінах. В типових прикладах з даної теми основна увага приділена побудові факторних мультиплікативних залежностей та проведенню розрахунків прийомами ланцюгових підстановок, абсолютних та відносних різниць.</p> <p>Застосування традиційних прийомів факторного аналізу для інших типів зв'язку розглянуто на типових прикладах, наведених в інших темах курсу: для адитивної залежності це задача 5 в темі 5 та задача 1 в темі 8, для змішаних – задача 2 в темі 8. Таким же чином для уникнення дублювання здійснено і для роз'яснення прийомів детермінованого моделювання: на прикладі задачі 1 теми 2 викладено пояснення прийому поширення факторних систем і на прикладі задачі 3 в темі 8 – скорочення факторних систем.</p>	<p>Виконати завдання до самостійного опрацювання до теми дистанційного курсу навчальної дисципліни</p>
<i>Назва теми</i>	<i>Види робіт</i>	<i>Завданнясамостійно їроботиу розрізі тем</i>

<p>Тема 3. Види економічного аналізу</p> <p>1. Класифікація видів економічного аналізу.</p> <p>2. Значення, зміст, завдання, особливості проведення та джерела інформації попереднього (перспективного), оперативного та поточного (ретроспективного) аналізу.</p> <p>3. Просторові форми економічного аналізу (внутрішньогосподарський, міжгосподарський та галузевий); їх завдання, організація, виконавці і особливості проведення.</p> <p>4. Сутність та методика проведення функціонально-вартісного аналізу.</p>	<p>При вивченні даної теми слід мати на увазі, що здійснення економічного аналізу, як правило, ґрунтується на використанні традиційних аналітичних процедур і прийомів, спільних для будь-якого економічного дослідження. Проте в деяких випадках в залежності від мети, змісту аналітичного процесу та специфіки наявної інформації застосовуються методи, характерні лише для даного виду економічного аналізу.</p> <p>Так, проведення порівняльного аналізу має на меті зіставлення ряду економічних та техніко-виробничих показників одночасно по декількох підприємствах для виявлення кращого з них за сукупним результатом. З процедурою проведення такого порівняння студент може ознайомитись на основі алгоритму розв'язання наведеного в дистанційному курсі прикладу.</p>	<p>Виконати завдання до самостійного опрацювання до теми дистанційного курсу навчальної дисципліни</p>
--	---	--

<i>Назва теми</i>	<i>Види робіт</i>	<i>Завданнясамостійно їроботиу розрізі тем</i>
<p>Тема 4. Організація та інформаційне забезпечення економічного аналізу</p> <p>1. Основні принципи раціональної організації економічного аналізу.</p> <p>2. Основні етапи проведення економічного аналізу. Організація аналітичної роботи на різних рівнях управління.</p> <p>3. Класифікація економічної інформації. Принципи створення раціонального потоку інформації.</p> <p>4. Методи перевірки та обробки джерел інформації. Узагальнення і оформлення результатів аналізу.</p>	<p>За навчальним планом тема носить переважно теоретичний характер, з неї не передбачено виконання практичних завдань. Проте при вивченні теоретичних аспектів теми в процесі опрацювання економічної літератури студент повинен звернути увагу на її практичний зміст. Організація економічного аналізу перш за все являє собою чітку програму дій, якою передбачено послідовність проведення аналітичних процедур, встановлення термінів завершення окремих етапів робіт, пріоритетів на кожному етапі, призначення відповідальних та виконавців з окремих розділів. Незалежно від виду аналізу його результат багато в чому визначається повнотою та якістю інформації про обраний об'єкт дослідження. В економічній літературі можна зустріти різні класифікації джерел інформації. Студент має з'ясувати, що включає нормативна, планова, облікова та позаоблікова інформація, за якими ознаками класифікують джерела інформації.</p> <p>До основних вимог, що висуваються до якості інформації, відносять повноту, достовірність, порівнянність у часі і просторі, взаємозв'язок елементів, узгодженість, безперервність оновлення. Відповідність економічної інформації цим вимогам досягається шляхом її всебічної перевірки та первинної обробки, послідовність та порядок проведення яких необхідно детально вивчити.</p>	<p>Підготовка відповідей на теоретичні питання п теми</p>
<p align="center">Модуль 2. Методичні основи аналізу найважливіших показників виробничо-фінансової діяльності підприємства</p>		

<i>Назва теми</i>	<i>Види робіт</i>	<i>Завданнясамостійно їроботиу розрізі тем</i>
<p>Тема</p> <p>5. Аналіз результатів економічної діяльності суб'єктів господарювання</p> <p>1. Значення, основні напрями та інформаційне забезпечення аналізу виробництва і реалізації продукції.</p> <p>2. Оцінка виконання виробничої програми за загальним обсягом, номенклатурою та асортиментом.</p> <p>3. Аналіз рівномірності і ритмічності виробництва.</p> <p>4. Аналіз якості та конкурентоспроможності продукції.</p> <p>5. Аналіз виконання договірних зобов'язань. Вплив реалізації продукції на фінансові результати та фінансовий стан підприємства.</p> <p>6. Факторний аналіз обсягу реалізації продукції та виявлення резервів його збільшення.</p>	<p>При вивченні даної теми студент повинен перш за все чітко розрізнити систему показників, що характеризують обсяг продукції, завдання та послідовність проведення аналізу.</p> <p>Система вартісних показників продукції розглядалась в курсі «Статистика фінансів з основами економічної статистики». Інформація про їх зміст наведена в глосарії. Крім того, розрахунок деяких показників потребує навичок і вмінь, отриманих при засвоєнні тем «Ряди динаміки», «Показники варіації», «Індекси» при вивченні дисципліни «Статистика».</p> <p>Розглядання теми розпочинають з усвідомлення ролі виробництва продукції у формуванні прибутку, рентабельності, платоспроможності та конкурентоспроможності підприємства в ринковому середовищі. В тексті лекції матеріал викладено переважно орієнтовно на аналіз показників продукції промисловості. Кожен вид економічної діяльності має свій показник продукції: в торгівлі це товарооборот, в будівництві – обсяг будівельно-монтажних робіт, на транспорті – вантажооборот тощо. Методика їх аналізу та арсенал застосовуваних методів близькі, так як в кожному випадку аналізу підлягає сумарний вартісний показник. Ці загальні підходи і викладені в тексті. Проте в кожній галузі можуть застосовуватись і специфічні розрахунки, характерні лише для даного виду економічної діяльності. В такому випадку необхідно скористатись навчальною літературою галузевого спрямування.</p>	<p>1. Виконати завдання до самостійного опрацювання до теми дистанційного курсу навчальної дисципліни</p>

<i>Назва теми</i>	<i>Види робіт</i>	<i>Завданнясамостійно їроботиу розрізі тем</i>
<p>Тема</p> <p>6. Аналіз ресурсозабезпечення операційної діяльності та ефективності використання ресурсів</p> <p>1. Значення, завдання та джерела аналізу ресурсів виробництва.</p> <p>2. Аналіз використання трудових факторів виробництва.</p> <p>3. Аналіз наявності, стану та ефективності використання основних засобів виробництва.</p> <p>4. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання.</p>	<p>Вивчення даної теми ґрунтується на знаннях студентом основних показників чисельності та руху персоналу, складу фондів робочого часу, методики розрахунку різних показників продуктивності праці та розуміння їх взаємозв'язку, знання складу витрат на оплату праці, які розглядались в темі «Статистика праці»; знає види оцінки основних засобів, показники їх стану та руху, які розглядались в темі «Статистика національного багатства» дисципліни «Статистика фінансів з основами економічної статистики», а також в інших прикладних економічних дисциплінах. На випадок труднощів з розуміння того або іншого показника інформація про їх зміст наведена в глосарії. Крім того, розрахунок деяких показників потребує навичок і вмінь, отриманих при засвоєнні тем «Узагальнюючі статистичні показники», «Ряди динаміки», «Індекси» при вивченні дисципліни «Статистика». Також звертаємо увагу, що значна частин практичних завдань в модульних контрольних роботах та для самостійного опрацювання теми вимагає від студента засвоєння правил побудови моделей взаємозв'язку та володіння методикою традиційного факторного аналізу, яка розглядалась в темі 2 цього курсу.</p>	<p>Виконати завдання до самостійного опрацювання до теми дистанційного курсу навчальної дисципліни</p>
<p>Тема 7. Аналіз витрат на виробництво і реалізацію продукції</p> <p>1. Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу витрат на виробництво.</p> <p>2. Аналіз структури витрат за економічними елементами та статтями калькуляції.</p> <p>3. Аналіз впливу факторів на зміну рівня витрат на одну гривню продукції.</p> <p>4. Аналіз окремих статей витрат на виробництво.</p>	<p>При вивченні даної теми студент повинен знати основні абсолютні та відносні показники собівартості продукції які розглядалась у відповідній темі дисципліни «Статистика фінансів з основами економічної статистики». Крім того, розрахунок деяких показників потребує навичок і вмінь, отриманих при засвоєнні тем «Узагальнюючі статистичні показники», «Ряди динаміки», «Індекси» при вивченні дисципліни «Статистика». Також крім вивчення теоретичного матеріалу курсу для кращого розуміння складу показників рекомендуємо ознайомитись з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку №16 “Витрати” і №9 “Запаси”;</p>	<p>1. Виконати завдання до самостійного опрацювання до теми дистанційного курсу навчальної дисципліни</p>

<i>Назва теми</i>	<i>Види робіт</i>	<i>Завданнясамостійно іроботуи розрізі тем</i>
<p>Тема</p> <p>8. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства</p> <p>1. Значення, завдання та джерела інформації для аналізу прибутку і рентабельності.</p> <p>2. Аналіз фінансових результатів за видами діяльності.</p> <p>3. Факторний аналіз показників прибутку.</p> <p>4. Система показників рентабельності господарської діяльності та методика їх аналізу.</p>	<p>При вивченні даної теми студент повинен знати систему показників прибутку та рентабельності, які розглядалась в темі «Статистика фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання» курсі «Статистика фінансів з основами економічної статистики». Інформація про їх зміст наведена в глосарії. Для успішного розв'язання завдань рекомендуємо опрацювати зміст Положень (стандартів) бухгалтерського обліку № 2 «Баланс», № 3 «Звіт про фінансові результати».</p>	<p>1. Виконати завдання до самостійного опрацювання до теми дистанційного курсу навчальної дисципліни</p>

Інформаційні джерела

Основні

1. Сидорова А.В., Біленко Д.В., Буркіна Н.В. Бізнес-аналітика: навчально-методичний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. 2019. 104 с.
2. Гобов Д. Бізнес-аналіз є завжди. Питання в тому, хто його робить. 2020. URL: <https://www.dataart.com.ua/news/biznesanaliz-e-zavzhdi-pitannyav-tomu-khto-iogo-robit>.
3. BI – бізнес-аналітика URL: <https://www.it.ua/knowledgebase/technology-innovation/business-intelligence-bi>.
4. Дмитришин Б.В., Боровий М.В. Бізнес-аналітика та її роль в управлінні конкурентоспроможністю підприємства. Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки, 2020, вип. 5(38). С. 214-220.
5. Коляденко С.В., Ушкаленко І.М. Бізнес-аналіз як базис розвитку цифрової економіки // Економіка та управління АПК : зб. наук. пр. БНАУ. 2018. № 2 (143). С. 34-38.
6. Ноздріна Л.В., Лисак В.М. Бізнес-аналіз як драйвер успіху ІТпроєкту // Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасні інформаційні системи та технології». Херсон: Херсонський національний технічний університет, 2020. С. 190-192.
7. Остервальдер О, Пінье Ів. Побудова бізнес-моделей. Настільна книга стратега і новатора. К., Альпіна Паблішер Україна. 2020. 288 с.
8. Хто такий бізнес-аналітик? URL: <https://issoft.com.ua/blog/khtotakiy-biznes-analitik/>
9. Остервальдер О, Пінье Ів. Побудова бізнес-моделей. Настільна книга стратега і новатора. К., Альпіна Паблішер Україна. 2020. 288 с.
10. Статистико-аналітичне забезпечення управління інноваційним розвитком економічних суб'єктів: колективна монографія. [За заг.ред. В.К. Савчука]. К.: ФОП Ямчинський О., 2020. 292 с.
11. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 03.10.2019р. №560- XII URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення 19.08.2020р)
12. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 15.08.2020р. №959- XII URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12> (дата звернення 16.08.2020р)
13. Дмитришин Б.В., Боровий М.В. Бізнес-аналітика та її роль в управлінні конкурентоспроможністю підприємства. Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки, 2020. Вип. 5 (38). С. 214 – 220.

14. Перебийніс В.І., Рогоза М.Є., Миколенко І.Г., Кононенко Ж.А. Стратегічні аспекти енергозабезпечення випереджаючого інноваційного розвитку економіки. Управління стратегіями випереджаючого інноваційного розвитку : монографія / за ред. к.е.н., доцента Ілляшенко Н.С. Суми : Територія, 2020. С. 31-43.

15. Миколенко І.Г. Стратегії конкурентного розвитку аграрних підприємств: механізми та інструментарій. Монографія. Харків: «Смуґаста типографія», 2021. 320 с.

16. Миколенко І.Г., Кононенко Ж.А. Суспільні аспекти інформаційної економіки. Політичні трансформації сучасного суспільства: колективна монографія / за наук. редакцією Т. Шаравари. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. с. 155-161. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/6509/politychnittransformaciyi.pdf>

17. Миколенко І.Г., Кононенко Ж.А. Напрями формування конкурентних переваг суб'єктів господарювання в умовах глобалізації. Конкурентні позиції підприємства та фактори впливу на них. Наукове забезпечення соціально-економічних і управлінських засад розвитку, правового регулювання, провайдингу екоінновацій та енергоефективних технологій в умовах глобалізації в аграрній і суміжних сферах: колективна монографія; за редакцією Ю.В. Самойлик. Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2021. С. 111-121 URL: [file:///C:/Users/1/Downloads/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%D0%9F%D0%94%D0%90%D0%90%28%20%D0%BA%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8F%202021+%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/1/Downloads/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%D0%9F%D0%94%D0%90%D0%90%28%20%D0%BA%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8F%202021+%20(1).pdf)

18. Кононенко Ж.А., Миколенко І.Г., Кузьменко О.К. «Зелений тариф та розвиток альтернативної енергетики в Україні» Соціально-економічний розвиток України: моделі, механізми, стратегії: монографія / М.Є. Рогоза, В.І. Перебийніс, К.Ю. Вергал, О.К. Кузьменко, Ж.А. Кононенко, Г.В. Карнаухова, Г.А. Рыжкова, В.М. Чубай та ін.; за наук. ред. д.е.н., проф. М.Є. Рогози. Полтава, ПУЕТ, 2021. С. 46-60 http://www.ek.puet.edu.ua/files/ek_mono21.pdf.

19. Миколенко І.Г., Кононенко Ж.А., Конкурентні позиції підприємства та фактори впливу на них. Наукове забезпечення соціально-економічних і управлінських засад розвитку, правового регулювання, провайдингу екоінновацій та енергоефективних технологій в умовах глобалізації в аграрній і суміжних сферах: колективна монографія; за редакцією Ю.В. Самойлик. Полтава: ФОП Петренко І.М., 2021. с. 111-122. URL: <http://dSPACE.puet.edu.ua/bitstream/123456789/11226/1/6%20%D0%B0.pdf>

20. Babenko V., Perevozova I., Mandych O., Kvyatko T., Maliy O., Mykolenko I. World informatization in conditions of international globalization: Factors of influence. Global Journal of Environmental Science and Management. V Article 29, Volume 5, Special Issue, 2019, Page 172-179. (Scopus).

21. Makarenko Y., Tereshchenko S., Metelenko N., Mykolenko I., Oliinyk, A. Strategic risks management in implementation of it projects (2019) Academy of Strategic Management Journal. 2019. No. 18 (4). P. 1-5. (Scopus).

22. Areas Valentyna ARANCHIY, Oleksii ZORIA, Ilona YASNOLOB, Svitlana ZORYA, Oleg GORB, Inna MYKOLENKO, Olha DYVNYCH, Valentyna CHUMAK, Liudmyla BRAZHNYK. Environmentally and Socially Oriented Investments on Sustainable Development of Rural. Journal of Environmental Management and Tourism. 2021. Vol.12(2). P. 321 – 330. Doi:10.14505/jemt.v12.2(50).02. Indexed in SCOPUS <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57209540728> (Scopus).

23. Ilona YASNOLOB, Nataliia DEMIANENKO, Oleksandr GALYCH, Oleg GORB, Olena YEHOROVA, Roman LIPSKYI, Tetyana BOROVIK, Inna MYKOLENKO, Nataliia PROTSIUK Tourism of Ukraine as a Type of Business before and during the War file: Journal of Environmental Management and Tourism, (Volume XIV, Spring), 2(66): 417 - 424. (2023). (Scopus) TDOI:10.14505/jemt.v14.2(66).11//C:/Users/1/Downloads/1680094320858055.pdf

24. Makarenko P.M. Competitive potential branding model of subjects of Agro-food economy sector Ukraine / P.M. Makarenko, V.I. Pilyavsky, I.Hr. Mykolenko, O.O. Varchenko, A.V. Ipatov //Review of Economics and Finance , 2023 Vol 21 № 1 p 221-235 (Scopus)

1. <http://www.rada.kiev.ua>. – веб-сторінка Верховної Ради України.
2. <http://www.gov.ua>. – веб-сторінка Кабінету Міністрів України.
3. <http://www.me.gov.ua/kaznach./plsq1/kaza.a.10> – веб-сторінка Головного управління державного казначейства України.
4. <http://www.ukrstat.gov.ua> – веб-сторінка Державного комітету статистики України.
5. <http://www.nbu.gov.ua/> – сайт бібліотеки ім. В.І. Вернадського
6. <http://www.rada.gov.ua/> – сайт Верховної Ради України
7. http://lib.pdaa.edu.ua/mainlist?0=ip_login_no_cache%3D1fbd2afb8102898f7bf8a0d033589994 електронна бібліотека ПДАУ.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- **Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Положення про організацію освітнього процесу (<http://puet.edu.ua/public-info/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-proczesu/>)
- Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти (http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf)
- Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості (<http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidaciyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>)
- Положення про повторне навчання (http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf)
- **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в режимі он-лайн.
- **Політика щодо академічної доброчесності.** Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:
 - Кодекс честі студента (http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf)
 - Положення про академічну доброчесність (http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf)
 - Положення про запобігання випадкам академічного плагіату (<http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannuvypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>)
- **Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:**
 - Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти (http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf).
 - Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти (http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf).
 - Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>).
- **Політика вирішення конфліктних ситуацій:**
 - Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій (<http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>)
 - Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену (http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf)
- **Політика підтримки учасників освітнього процесу:**
 - Психологічна служба: (<http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>).

- Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>)
- Запобігання та виявлення корупції (<http://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>).
- Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvedialnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-7): захист домашнього завдання (- балів); обговорення матеріалу занять (- бали); виконання навчальних завдань (20 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (10 бали); поточна модульна робота (10 балів).	50
Модуль 2 (теми 8-14): відвідування занять (- балів); захист домашнього завдання (- балів); обговорення матеріалу занять (- бали); виконання навчальних завдань (20 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (10 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни